

Sneldiagnostiek mammapolikliniek

Inleiding

In deze folder vindt u informatie over de Sneldiagnostiekpolikliniek voor borstkanker (mammapoli) van het Nederlands Kanker Instituut - Antoni van Leeuwenhoek Ziekenhuis. Sneldiagnostiek houdt in dat alle onderzoeken die nodig zijn om tot een diagnose te komen, in principe op één dag worden uitgevoerd. De verschillende onderzoeken vinden plaats in directe samenwerking tussen de chirurg, nurse practitioner, de radioloog en de patholoog. Zij zijn gespecialiseerd in het onderzoeken en behandelen van borstafwijkingen.

U brengt een halve tot een hele dag (op verschillende onderzoeks-afdelingen) in het ziekenhuis door. Voordeel van sneldiagnostiek is dat tussen de onderzoeken en de uitslag geen wachperiode vol onzekerheid meer zit. Maar het is ook een enerverende, intensieve en vermoeiende dag voor u. We raden u daarom aan iemand mee te nemen om u te steunen en met u mee te luisteren bij de gesprekken.

Niet elke afwijking in de borst hoeft kwaadaardig te zijn. Mocht dit wél het geval zijn, dan wordt met snelle diagnostiek in ieder geval de periode van onzekerheid zo kort mogelijk gehouden en kan er een behandeling worden ingesteld.

In een aantal gevallen lukt het niet om in één dag een diagnose te stellen en moeten we aanvullend onderzoek doen. Wij proberen dit zo snel mogelijk te plannen om de onzekerheid zo kort mogelijk te laten duren.

Verwijzing

U kunt via uw huisarts worden verwezen naar de mammapoli ('mamma' is de Latijnse naam voor borst). Dit kan zijn omdat u een verandering hebt bemerkt aan uw borst, bijvoorbeeld een zwelling, een huidintrekking of vochtafscheiding uit de tepel. Het kan ook zijn dat in het kader van het bevolkingsonderzoek op borstkanker bij u iets gevonden is dat nader moet worden onderzocht. De sneldiagnostiekdag op de mammapoli verloopt volgens de procedure zoals hierna staat beschreven.

Procedure op de sneldiagnostiekdag

1. U meldt zich bij de receptie van de polikliniek in de centrale hal van het ziekenhuis om de telefonische inschrijving te controleren. U ontvangt daar een ponsplaatje. Ook hoort u bij welke polikliniekbalie u zich kunt melden voor uw gesprek met de chirurg of nurse practitioner;
2. Tijdens het gesprek stelt de chirurg of nurse practitioner u vragen over de klacht en het ontstaan ervan. Tevens wil zij/hij een aantal algemene gegevens van u weten. Dan volgt een lichamelijk onderzoek van de borsten en lymfklieren in de oksel op (eventuele) afwijkingen.
3. Vervolgens gaat u naar de afdeling radiologie voor het maken van een mammografie en mogelijk ook een echografie en/of punctie (toelichting op pagina 3). U kunt ook worden doorverwezen naar afdeling pathologie voor de punctie.
4. Het komt ook voor dat patiënten eerst naar de afdeling radiologie gaan voordat ze worden gezien door de chirurg of nurse practitioner.
5. Na het bezoek op de afdeling radiologie of pathologie komt u weer terug bij de spreekuurassistenten op de poli. Zij maken met u verdere afspraken over het verloop van de dag.
6. De onderzoeksuitslagen worden tussen de middag besproken door het multidisciplinaire team. Op basis van de gegevens uit de onderzoeken wordt uw diagnose gesteld en een behandelvoorstel geformuleerd.
7. Als uit het multidisciplinair overleg blijkt dat aanvullend onderzoek nodig is om tot een diagnose en behandelvoorstel te kunnen komen, vindt dit in principe op korte termijn plaats. Hiervoor wordt met u een afspraak gemaakt. Aanvullend onderzoek kan bestaan uit een (dikke) naaldbiopsie, een stereotactische biopsie of een MRI.
8. Zijn uw diagnose en behandelvoorstel wèl rond, dan hoort u in een gesprek met de chirurg of de nurse-practitioner wat de resultaten van de onderzoeken precies zijn en wat er als behandeling wordt voorgesteld.

De onderzoeken

Hieronder vindt u informatie over verschillende diagnostische onderzoeken die u mogelijk zult ondergaan op afdeling radiologie of pathologie.

Mammografie

Op de afdeling radiologie worden van elk van de borsten twee foto's gemaakt: één in verticale en één in horizontale richting. Om de borst goed te kunnen afbeelden is het nodig om deze samen te drukken. Dit kan enigszins pijnlijk zijn. De foto's worden digitaal opgeslagen en door de radioloog beoordeeld. Zonodig worden aanvullende opnamen gemaakt. Veelal wordt aansluitend een echografisch onderzoek gedaan.

Echografie

Met behulp van een echoapparaat worden geluidsgolven door de organen teruggekaatst en weergegeven op een beeldscherm. Eventuele afwijkingen worden zo zichtbaar gemaakt. Hierbij bepaalt de radioloog of zij/ hij direct een cytologische punctie doet of dat zij/hij u daarvoor doorstuurt naar de afdeling pathologie. Het kan ook zijn dat een punctie niet nodig is.

Cytologische punctie

Bij een cytologische punctie worden met een dunne naald uit de verdachte plaats cellen opgezogen, die in het laboratorium door de patholoog worden onderzocht. Het pathologisch laboratorium heeft na een cytologische punctie ongeveer een uur nodig om de cellen te onderzoeken en u krijgt hiervan dezelfde dag nog de uitslag.

Aanvullend onderzoek

Het kan nodig zijn om aanvullend onderzoek te doen zoals een echogeleid dikke naald biopt, een stereotactisch dikke naald biopt of een MRI.

Echogeleid dikke naald biopt

Bij een echogeleid dikke naald biopt wordt met behulp van echografie de afwijking gelokaliseerd en met een dikke naald een klein stukje weefsel afgenomen. Dit gebeurt onder plaatselijke verdoving. Dit onderzoek kan ondanks de verdoving enigszins pijnlijk zijn.

Stereotactisch dikke naald biopt

Een stereotactisch dikke naald biopt is een soortgelijk onderzoek, waarbij de afwijking met foto's in beeld wordt gebracht, terwijl de patiënt op haar buik op een speciale tafel ligt. Het afgenomen weefsel wordt in het pathologisch laboratorium onderzocht. Het duurt ongeveer een aantal dagen om tot een betrouwbare uitslag van het weefselonderzoek te komen. Daarom krijgt u voor één week na de biopsie een afspraak mee voor de uitslag.

MRI

MRI (Magnetic Resonance Imaging) is een onderzoeksmethode waarbij van buitenaf afbeeldingen van het inwendige van de mens worden gemaakt. Dit gebeurt met een sterk magneetveld en radiogolven. De radiogolven komen uit het lichaam terug, worden door een antenne opgevangen waarna de computer ze op een beeldscherm zichtbaar maakt. Het beeldscherm toont vervolgens doorsneden van het lichaam. De uitslag van de MRI wordt opnieuw multidisciplinair besproken, waarna er met u een afspraak wordt gemaakt om deze uitslag te bespreken.

De uitslag

Als alle uitslagen binnen zijn bij de chirurg kan er - na multidisciplinair overleg - een diagnose worden gesteld en een behandelvoorstel worden gedaan. Bij borstkanker zijn verschillende behandelingen mogelijk. Voor sommige behandelingen kan uw persoonlijke wens doorslaggevend zijn. De beslissing welke behandeling u ondergaat, wordt daarom altijd met u samen genomen.

Mammacareverpleegkundige

Aan de mammapoli zijn gespecialiseerde verpleegkundigen verbonden. Indien blijkt dat u een operatie zult moeten ondergaan, dan vangt één van deze verpleegkundigen u op na het gesprek met de chirurg of nurse practitioner. Zij informeert u verder. Tijdens uw polikliniekbezoek ontvangt u meer informatie over de rol van de mammacareverpleegkundige tijdens uw behandel-traject.

Meer informatie?

Als u vragen hebt, stelt u ze dan gerust aan de chirurg of de nurse practitioner. Voor algemene informatie kunt u ook terecht in het Voorlichtingscentrum in de centrale hal en/of kijken op www.nki.nl.